

Sigrid Nunez (suom Kristiina Drews): Paras ystävä

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Sigrid Nunez (suom Kristiina Drews): Paras ystävä (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/sigrid-nunez-paras-ystava/>)

Sigrid Nunez (suom Kristiina Drews): Paras ystävä

RIITTA VAISMAA – Kaksi ystävää

Yhdysvaltalaisen Sigrid Nunezin seitsemäs ja ensimmäinen suomennettu romaani *Paras ystävä* sai ilmestyessään 2018 National Book Award for Fiction -palkinnon. Tartuin kirjaan innoissani, kun sitä markkinoidaan kertomuksena ihmisen ja koiran taianomaisesta yhteydestä. On teos tätäkin, hyvin kauniisti ja koskettavasti. Alkuun tosin luulin tullessi petetyksi. Luettuani 30 sivua, koira ohimennen mainitaan, ja vasta 70 sivun jälkeen vanha, valtava ja sympaattinen tanskan doggi Apollo pääsee hiljalleen osaksi teoksen tapahtumia. Romaanissa ei sentään ole kuin runsaat 200 sivua.

Parhaan ystävän teemoja ovat suru, kuolema, itsemurha sekä kirjallisuus ja kirjoittaminen. Rakenne ei tee romaanista helpointa mahdollista luettavaa, vaikka Apolloon ihastuisikin. Kertoja on kirjailija ja luovan kirjoittamisen yliopisto-opettaja. Hän kirjoittaa hiljattain itsemurhan tehneelle ystävälleen, mentorilleen, opettalleen, toiselle kirjailijalle, jota hän puhuttelee sinä-muodossa. Sinuttelussa on välistä niin pitkiä taukoja, että hetkittäin on mietittävä, ketä sinutellaan. Viimeisessä luvussa sinuttelun kohde vaihtuu, kun elämä muuttuu.

Ennen kuin Apollo saa enemmän sijaa *Parhaassa ystävässä*, ajattelin, onko paras ystävä kenties itsemurhan tehnyt ystävä. Kertoja, nainen, on selvästi hyvin kiintynyt kuolleeseen mieheen. Hän on koko aikuisen elämänsä mm. ollut tämän kanssa tiiviissä kirjeenvaihdossa. Kirjeitä löytyy kirjoittajan itsensäkin yllätykseksi laatikoittain. Sittemmin on siirrytty sähköposteihin, joten laatikoita ei enää ole kertynyt. Suhde mieheen ei ilmeisesti ole ollut rakkaussuhde, ei ainakaan pääosin. Kertoja on tekemisissä miehen kolmen vaimon kanssa. Hän tuntee heidät läheisesti, eikä mustasukkaisuutta näy.

Rakenteen haasteita on jatkuva liikkuminen erityyppisiin teksteihin. Välistä tuntuu, että *Paras ystävä* olisi kirjoitettu luovan kirjoittamisen opettajan oppaaksi. Kirjallisuusviitteitä on massoittain, niin paljon, ettei niihin voi pysähtyä ilman, että aikaa kuluisi viikkoja. Kovin monet sulkumerkit, erilaiset tekstityypit ja vajaat lauseet hieman uuvuttavat. Välistä Nunez kirjoittaa kuin pieniä esseitä.

Kerronnan moninaisuus on vaatinut varmaan melkoisen ponnistuksen suomentajalta. Hienosti Kristiina Drews tästä selvityy, samoin kertojan ja Apollon sydänten valloituksesta.

Ehkä enemmän kuin koirasta konsanaan *Parhaassa ystävässä* puhutaan kirjoittamisesta ja etenkin kirjoittamisen opettamisesta. Kertoja suree syvästi ystävänsä eikä voi ymmärtää tämän ratkaisua. Käy ilmi, että itsensä surmannut ei jaksa enää uskoa kirjoittamisen opettamiseen ja on pettynyt kirjaillisuuden nykyiseen asemaan sekä suree kirjallisuuden arvostuksen rapautumista. Näistä ajatuksista voi helposti löytää yhteneväisyyksiä myös meikäläiseen kirjallisuuskeskusteluun.

Apollo on kertojan ystävän koira, jonka tämä on testamentannut ystävälleen. Kertoja asuu pienessä vuokra-asunnossa, missä lemmikit on kielletty. Kaikki ystävät ja tuttavat pitävät valtavan koiran pitämistä mahdottomana ja yrittävät tarjota ties mitä ratkaisuja. Kertoja katsoo, että hänellä on velvollisuus huolehtia Apollosta; muutoin hän pettäisi ystävänsä. Hiljalleen Apollo hyväksyy kertojan, samaan tahtiin kertoja kiintyy koiraan, vaikka hän tietää, että edessä on häätö. Talon muut asukkaat ovat jo tottuneet outoon kaksikkoon. Lopulta ratkaisuksi tulee kertojan terapeutin lausunto, jonka mukaan Apollo on terapiakoira. Kertojan suru vaatii koiran läsnäolon.

Apollo on arviolta viisivuotias, mikä on tanskan doggille jo iso ikä. Koiran menneisyydestä ei tiedetä, mutta selväksi tulee, ettei se ole lähtöisin eliittiikennelistä. Korvatkin on leikattu epätasaisesti. Valtava koira ei suostu nukkumaan muualla kuin kertojan sängyssä, mikä ajan mittaan tuntuu miellyttävältä ratkaisulta molemmille osapuolille. Koiran on vaikea olla yksin, joten kertoja omistautuu lähes täysipäiväisesti koiralle. Se ulisee yksin jäätyään, eikä tosi ison koiran ulina ole pientä vikinää. Naapuri olettaa Apollon kaipaavan kertojaa, joka puolestaan epäilee Apollon ainakin aluksi itkevän entistä isäntäänsä.

Kirjallisuudesta kun pääosin *Parhaassa ystävässä* on puhe, siitä tulee kertojan ja koiran yhteinen harrastus. Kertoja lukee lukemasta päästyään Apollolle, joka nauttii näistä yhteisistä hetkistä, oli sitten luettavana Rilke tai Wittgenstein. Luottamuksen koira osoittaa suurilla silmillään ja kertojaan lämpimästi nojaillen. (Koirien ystävät tietävät, että isoilla koirilla on taipumus nojailuun aivan eri tavoin kuin pienemmillä.)

Paras ystävä on kauttaaltaan lämpimän huumorin sävyttämä.

Apollo vanhenee. Pian ei rappusten nouseminen enää onnistu. Koiran vanhuuden vaivoihin kuuluvat mm. pidätysvaikeudet, lisäksi tämän alkaa tuottaa melkoisia muitakin hajuhaittoja ja juuri kuumimpaan kesäaikaan. Helpotuksen tuo erään ystävän kesämökki, missä koira saa makoilla ulkona kaiket päivät.

Loppu on sydäntä raastavan kaunis ja liikuttava. Kertojan sinä ei olekaan enää niin naisen kuin koirankin hylännyt ystävä.

”Ei siis ajatella asiaa se enempää. Suunnataan katseemme tähän päivään, ja vain tähän päivään. Tähän täydellisen kesäaamun lahjaan.

Vielä yksi kesä. Sen sinä ainakin sait.

Vielä yksi kesä, jonka voi viettää loikoen tyytyväisenä auringossa.

Ja minä pääsen sentään jättämään jäähyväiset.

Puhunko minä nyt sinulle vai itselleni? Täytyy myöntää, että raja on hämärtynyt.”

Sigrid Nunez: *Paras ystävä (The Friend)*. Suom. Kristiina Drews. Aula & Co 2024. 214 s.

Riitta Vaismaa on kirjallisuuskriitikko

« Previous:

Cormac McCarthy (suom Kaijamari Sivill):
Stella Maris (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/cormac-mccarthy-stella-maris/>)

Next:»

Yū Miri (suom Raisa Porrasmaa): Uenon
asema (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/yu-miri-uenon-asema/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
